

En cap cas es recomana el dejuni.

Obesitat: més risc de malalties i menys esperança de vida

La causa més comuna de l'excés de pes és la sobrealimentació, és a dir, un desequilibri entre el que l'animal menja i el seu consum energètic

MARTA HERVERA I MARIOLA BAUCELLS Servei de Dietètica i Nutrició, Hosplita Clínic Veterinari UAB

L'obesitat és actualment, en els països desenvolupats, el problema relacionat amb l'alimentació més comú entre els animals de companyia. Entre un 25 i un 40% de les mascotes pateixen sobrepès o obesitat, i aquesta proporció sembla anar en augment (Laflamme, 2006). L'obesitat es defineix com un excés de greix corporal que afecta negativament la salut o la funcionalitat del cos. Encara que múltiples factors, com ara algunes malalties endocrines o el tractament amb alguns fàrmacs, poden afavorir l'engreixament dels animals, la principal causa de l'obesitat és la sobrealimentació; és a dir, un desequilibri entre el que l'animal menja i el seu consum energètic. Les causes més freqüents d'aquests desequilibris són un estil de vida

sedentari, la disponibilitat de dietes altament palatables que a la vegada són energèticament denses, i els forts llaços que els propietaris creen amb els seus animals i que poden portar-los a alimentar-los en excés. En molts casos l'excés calòric que l'animal ingereix es deu en gran part als extrems o recompenses. Donar una galeta a un gos Yorkshire de 5 kg o una llesca de pernil de York a un gat suposa l'administració de més d'un 10% del total d'energia que necessita diàriament, proporció límit que es recomana no superar. Algunes races (com el Labrador Retriever, el Cairn Terrier, el Cocker Spaniel, el Beagle... en el cas del gos, i els gats creuats) presenten més tendència a l'engreixament. Aquells animals amb més probabilitat de patir sobrepès, però, són aquells que han estat esterilitzats i

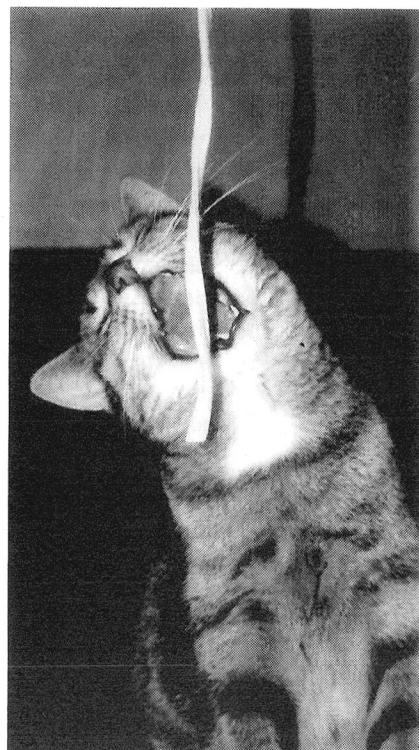
els animals d'edat avançada. L'obesitat està associada a un major risc de patir un gran nombre de malalties, a més d'una menor esperança de vida. Els problemes ortopèdics,

Sedentarisme, dietes palatables i denses i abús de menjar "extra" ajuden a augmentar els excessos calòrics

respiratoris i els desordres endocrins, com la diabetis mellitus, són algunes de les malalties exacerbades per l'obesitat en gossos i gats. Diferents estudis suggereixen que fins un 30%

Molts propietaris no reconeixen el sobrepès en el seu gos o gat.

Problemes ortopèdics i respiratoris, i desordres endocrins són algunes de les principals malalties exacerbades pel sobrepès en gossos i gats

de gats amb diabetis o coixeses podrien solucionar la seva patologia tan sols corregint l'excés de pes. El sobrepès, a més, incrementa el risc de complicacions en processos quirúrgics i anestèsics.

Existeixen diferents paràmetres que ens ajuden a reconèixer i quantificar el sobrepès. El pes corporal n'és un, encara que la informació que aporta és limitada si no coneixem el pes òptim de l'animal. La variació del pes, en canvi, sí resulta un paràmetre diagnòstic (variacions a partir d'un 10% es consideren significatives), per això és important portar un control periòdic del pes de l'animal.

Una altra valoració molt útil és la valoració de la condició corporal. Aquest paràmetre es basa en l'observació i la palpació de diferents parts del cos de l'animal per tal d'establir una puntuació, sobre una escala general de 9 punts, on 5 defineix la condició òptima i puntuacions superiors indiquen un sobrepès d'entre un 10 a un 15% per cada punt per sobre. Mesures morfomètriques, com el perímetre pelvià, són també d'utilitat. Existeixen altres mètodes de diagnòstic mitjançant ul-

trasons, DEXA o mètodes de dilució, d'alta precisió, però encara amb escassa implantació a la clínica. El punt clau del tractament de l'obesitat és el maneig dietètic i dins d'aquest, el control del consum calòric. Desafortunadament no sempre és senzill fer perdre pes als animals domèstics.

PLA DIETÈTIC

Per combatre l'obesitat de forma efectiva és necessària la instauració d'un pla dietètic adaptat a les necessitats individuals de cada animal. El primer pas que cal plantejar és la necessitat que el propietari entengui els riscos i inconvenients que el sobrepès suposa o pot suposar pel seu animal en un futur i s'impliqui en el tractament amb la voluntat de solucionar el problema. Molts propietaris no reconeixen el sobrepès en el seu gos o gat. Sense la complicitat del propietari, un programa de pèrdua de pes no pot concloure amb èxit. En segon lloc cal valorar el grau de sobrepès de l'animal mitjançant les eines abans esmentades i establir un pes objectiu al qual as-

pirem arribar amb el tractament.

El punt més important és el càlcul de la ingesta calòrica diària real que té l'animal. En aquest punt, una història dietètica amplia i completa ens serà molt útil. La història ha d'incloure tant el menjar habitual de l'animal com tots aquells aliments extra que poden ser administrats de forma més o menys esporàdica, com ara restes de taula, snacks, premis... tot suma en termes calòrics.

El següent pas a realitzar és calcular les necessitats energètiques de l'animal en funció de la seva mida i forma de vida. Una vegada establertes, cal comparar-les amb el consum actual de l'animal i recalculer la ració diària a administrar, restringint o, en la majoria de casos, canviant l'aliment per tal d'administrar una menor quantitat d'energia diària. Les restriccions calòriques a realitzar respecte a les necessitats de l'animal en condicions de manteniment solen oscil·lar entre el 10 i el 60% en gossos i el 40% en gats. L'eliminació dels extres és la primera restricció a realitzar. En cap cas es recomana el dejuni.

És convenient emetre un informe detallat al

LECTURES RECOMANADES

PGerman A.J., *The Growing Problem of Obesity in Dogs and Cats*, *Journal of Nutrition*, 2006; 136: 1940S-46S.
Laflamme D.P., *Understanding and Managing Obesity in Dogs and Cats*, *Veterinary Clinics of North America, Small Animal Practice*, 2006; 36: 1283-95.

propietari amb les pautes a seguir al llarg del procés. És alhora important establir un seguiment i un control de l'evolució del pes i la condició corporal de l'animal durant la duració del pla dietètic, inicialment amb controls setmanals i posteriorment més espaiats en el temps. La velocitat de pèrdua de pes es recomana que no superi en cap cas el 2 % setmanal; haurem de reajustar, doncs, en funció del ritme de pèrdua que presenti cada animal, la restricció calòrica realitzada per poder mantenir un ritme adequat de pèrdua.

Reduir la quantitat d'aliment habitual administrada a l'animal no sempre és una pràctica correcta ja que exposa a l'animal a un risc de carència greu de nutrients essencials. Per tant, plantejar l'ús d'un aliment específic és, molts cops, necessari. El mercat de les dietes de prescripció ofereix actualment una ampla gama de dietes específiques per a la pèrdua de pes. La característica principal d'aquestes dietes és una densitat energètica reduïda sense que es vegi afectada l'aportació d'altres nutrients, així com l'addició d'alguns components funcionals, entre els que destaquen la L-carnitina, pel seu paper

Reduir la quantitat d'aliment habitual no sempre és una pràctica correcta: exposem l'animal a déficits de nutrients

en el transport dels greixos cap a la mitocondria per la seva oxidació. Per tal d'aconseguir una restricció calòrica els productors utilitzen diferents estratègies nutritives sense que cap d'elles hagi resultat més efectiva que l'altra.

FÓRMULES DIFERENTS

Alguns fabricants ofereixen fórmules amb continguts baixos en greix i alts en proteïna, basant-se en que el greix té una major eficiència dipositant-se en el cos en forma de teixit gras respecte a la proteïna de l'aliment. A més, alts continguts en proteïna en l'aliment ajuden a mantenir la massa corporal magra de l'animal. Altres fabricants, en can-

vi, ofereixen fórmules que a més de tenir baix contingut gras, contenen alts nivells de fibra. La fibra és pràcticament indigestible i, per tant, dilueix energèticament l'aliment a més d'afavorir la sensació de sacietat i limitar, d'aquesta manera, el consum d'aliment, encara que a la vegada pot repercutir negativament en el volum i consistència de la femta.

Un cop instaurat el sobrepès, solucionar-lo en els gossos i gats és una tasca llarga i complexa, per això és important que tant els propietaris com els professionals siguin conscients i coneguin els riscos que pot suposar en l'animal. També cal que sàpiguen valorar-lo des de que els animals són cadells, per poder evitar-lo.

En aquells animals amb un major risc, el control del pes i la condició corporal hauria de ser periòdic durant tota la vida i incorporar en l'anamnesi referències a l'historial dietètic de l'animal per poder detectar de forma precoç el sobrepès. No podem oblidar que els professionals tenen una funció primordial a nivell profilàctic recomanant el tipus d'aliment i les quantitats adequades a les necessitats concretes de cada animal en funció de les seves condicions de vida.

Máxima Solubilidad

POLVO / ORAL

FEBRIVOLS.p.

ANALGÉSICO
ANTIINFLAMATORIO
ANTIPIRÉTICO

El único
autorizado
para porcino
y pollos

ANALGÉSICO, ANTIINFLAMATORIO Y ANTIPIRÉTICO. GRACIAS A SU TOTAL SOLUBILIDAD SE DISUELVE EN UN INSTANTE EN EL AGUA DE BEBIDA DE LOS ANIMALES, CONSIGUIENDO UNA ACCIÓN INMEDIATA CONTRA LA FIEBRE Y EL DOLOR DE LAS INFECCIONES AGUDAS.

Registro nº: 1.647 ESP

INDICADO PARA
PORCINO Y POLLOS

Ácido acetilsalicílico al 65 %

Especies de destino e indicaciones: Cerdos y pollos. El ácido acetilsalicílico está indicado para el tratamiento sintomático de la fiebre. Posología y modo de administración: Vía oral en el agua de bebida. Cerdo: 50 mg de ácido acetilsalicílico por día, equivalente a 0,2 g de FEBRIVOL. Pollo: 10 mg de ácido acetilsalicílico por día, equivalente a 0,04 g de FEBRIVOL. Período de supresión: 7 días. Sin prescripción veterinaria. Presentaciones: Envase de 10x100 g; 1 kg y 25 kg.

s.p. veterinaria, s.a.